

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö Pertunmaan kunnan erityisen kuntajakoselvityksen asettamisesta
Valtuusto 18.01.2024

Dnro
7/00.01.08/2024

Päätös	Valtuusto päätti: 1. todeta lausuntonaan valtiovarainministeriölle, että Hartolan kunta on valmis osallistumaan kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Pertunmaan kunnan kanssa ja 2. todeta, että sillä ei ole huomautettavaa valtiovarainministeriön esitykseen kuntajakoselvittäjästä.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää: 1. todeta lausuntonaan valtiovarainministeriölle, että Hartolan kunta on valmis osallistumaan kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Pertunmaan kunnan kanssa ja 2. todeta, että sillä ei ole huomautettavaa valtiovarainministeriön esitykseen kuntajakoselvittäjästä.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Valtiovarainministeriö, kirjaamo.vm@gov.fi Pertunmaan kunta, keskustuimisto@pertunmaa.fi Heinolan kaupunki, kirjaamo@heinola.fi Joutsan kunta, kirjaamo@joutsa.fi Mäntyharjun kunta, kirjaamo@manttyharju.fi Hirvensalmen kunta, hirvensalmi@hirvensalmi.fi

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 08.01.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se: 1. päättäisi todeta lausuntonaan valtiovarainministeriölle, että Hartolan kunta on valmis osallistumaan kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Pertunmaan kunnan kanssa ja 2. päättäisi todeta, että sillä ei ole huomautettavaa valtiovarainministeriön esitykseen kuntajakoselvittäjästä.
Asian käsittely	Keskustelun aikana Pekka Raitala esitti Sanna-Kaisa Tervalan kannattamana, että päätösesityksen kohta 1 muutettaisiin muotoon: ”päättäisi todeta lausuntonaan valtiovarainministeriölle, että Hartolan

kunta on valmis osallistumaan kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Pertunmaan kunnan kanssa”.

Koska keskustelun aikana oli tehty pohjaesitykseen kannatettu muutosesitys, suoritettiin asiasta äänestys.

Suoritetussa äänestyksessä pohjaesitystä kannattivat Anne Joutsijärvi sekä Pia Neoff ja Pekka Raitalan muutosesitystä kannattivat Tero Mäyrä, Ismo Palm, Pekka Raitala, Matti Tanskanen ja Sanna-Kaisa Tervala.

Puheenjohtaja totesi, että muutosesitys oli tullut kunnanhallituksen päätökseksi äänin 2-5.

Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se: 1. päättäisi todeta lausuntonaan valtiovarainministeriölle, että Hartolan kunta ei ole halukas osallistumaan kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen Pertunmaan kunnan kanssa ja 2. päättäisi todeta, että sillä ei ole huomautettavaa valtiovarainministeriön esitykseen kuntajakoselvittäjästä.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Valtiovarainministeriö on toimittanut Hartolan kunnalle lausuntopyynnön kuntarakennelain (1698/2009) 4 luvun mukaisen erityisen kuntajakoselvityksen asettamisesta koskien Pertunmaan kuntaa. Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen lain 118 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy. Arviointimenettelyssä on arviointiryhmä antanut 17.11.2023 ehdotuksensa kuntarakennelaissa tarkoitettusta erityisestä selvityksestä kuntajaon muuttamiseksi. Eryteisessä kuntajakoselvityksessä ministeriö asettaa kuntia kuultuaan yhden tai useamman kuntajakoselvittäjän, jonka tehtävänä on tehdä kuntajakoselvityksessä mukana olevien kuntien valtuustoille ehdotus kuntien yhdistymisestä sekä kuntien yhdistymissopimuksesta. Kuntajakoselvittäjän ehdotus kuntien yhdistymisestä voi koskea: 1) erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan yhdistymistä olemassa olevaan kuntaan; 2) erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan alueen jakamista kahden

tai useamman kunnan kesken; taikka 3) useamman kuin kahden kunnan yhdistymistä. Lisäksi selvittäjän ehdotus voi koskea kunnan osan siirtämistä toiseen kuntaan.

Jos kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustot hyväksyvät selvittäjän ehdotuksen, kunnat tekevät selvittäjän ehdotuksen mukaisen yhteisen esityksen kuntajaon muuttamisesta ministeriölle. Muutoin selvittäjä toimittaa esityksensä kuntajaon muuttamisesta ministeriölle.

Kuntarakennelain 15 §:n mukaan valtiovarainministeriön on kuultava asianomaisia kuntia ennen erityisen kuntajakoselvityksen määrittämistä alueelle. Tämän perusteella valtiovarainministeriö pyytää Hartolan, Hirvensalmen, Joutsan, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnilta sekä Heinolan kaupungilta valtuuston päätökseen perustuvaa lausuntoa osallistumisesta kuntarakennelain 4 luvun mukaiseen erityiseen kuntajakoselvitykseen.

Edellä mainitun lisäksi valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta kunnilta lausuntoa kuntajakoselvittäjästä. Valtiovarainministeriö esittää, että kuntajakoselvittäjäksi nimitetään HT Eero Laesterä.

Lausuntopyynnön liitteenä toimitetaan alustava luonnos selvitysmääräyksestä. Erityinen kuntajakoselvitys toteutettaisiin 1.2. – 28.3.2024 välisenä aikana.

Hartolan kunnan taloudellinen tilanne on haastava ja tulevaisuuden näkymät ovat erittäin epävakaat. Hartolan kunta on kevään 2024 aikana päivittämässä talouden tasapainottamissuunnitelmaa ja jatkamassa määrätietoista työtä kunnan talouden elvyttämiseksi, jotta Hartolan kunta voi turvata kuntalaisten palveluiden edellytykset myös tulevina vuosina.

Hartolan kunta ei ole tällä hetkellä arviointimenettelyssä.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut hyvinvointialuejako määrittelee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottamisen alueet. Hartolan kunnan tavoitteena on kuntarakenteista riippumatta säilyä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen alueella. Kuntajaon muutoksissa on välttämätöntä ottaa kantaa myös hyvinvointialueiden rajoihin.

Hartolan kunnan elinvoima muodostuu pitkälti kunnan sijainnista vt 4.:n varrella. Täten myös luonnollinen työssäkäynti- ja asiointiliikenne suuntautuu nelostien mukaisesti etelään, Heinolan ja Lahden suuntaan. Hartolan kunnan liittyminen idän suuntaan Pertunmaan kanssa, kohti Etelä-Savoa ei tukisi kunnan elinvoimaisuuden kehittämistä eikä kuntalaisten palveluiden saatavuutta.

Hartolan kunta on valmis avoimesti keskustelemaan erilaisista kuntajakomalleista, mutta ei ole tässä vaiheessa valmis siihen, että Hartolan kunta siirtyisi osaksi Etelä-Savon maakuntaa.

Yhtenä vaihtoehtona on Pertunmaan siirtyminen osaksi Päijät-Hämettä. Tässäkään tilanteessa Hartolan kunta ei näe järkevänä sellaista kuntajaon muutosta, jossa Hartolan ja Pertunmaan kunnan yhdistyisivät keskenään tai yhdessä muiden kuntien kanssa. Hartolan kunnan taloudelliset haasteet yhdistettynä Pertunmaan kunnan haasteisiin eivät loisi hyvää pohjaa uuden kunnan kehittämistyölle, eikä täten edistäisi Hartolan kunnan asukkaiden palvelujen edellytysten turvaamista.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnan lausuntoa 29.1.2024 mennessä.

Kiireellisestä aikataulusta johtuen on pyydetty valtiovarainministeriöltä tarkennusta siihen, mitä ministeriö tarkoittaa ”valtuuston päätökseen perustuvalla lausunnolla”. Vastauksen mukaan ministeriö katsoo, että kunnan osallistuminen erityiseen kuntajakoselvitykseen on kunnan kannalta niin merkittävä kysymys, että siihen pyydetään kunnanvaltuuston kantaa. Myös kunnanhallituksen antama lausunto voidaan ottaa huomioon, jos kunta näin päättää toimia.

Eriytinen kuntajakoselvitys tullaan asettamaan tammikuun lopussa siinäkin tapauksessa, että kaikkien kuultavien kuntien kantaa ei olisi saatu.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto